

TRẺ EM PHÁT TRIỂN QUA CÁC LỨA TUỔI
(Tài liệu Ty Giáo-Dục và Xã-hội tiểu bang Minnesota
cùng với nghiên cứu các bác-sĩ Gesell, Gubert, Levine)

<u>5</u> NĂM TUỔI (vườn trẻ)	<u>THE-XÁC (Physical)</u>	<u>XÃ-HỘI (Social)</u>	<u>THIÊN-LIÊNG (Spiritual)</u>	<u>PHẢI-TÍNH (Sexual)</u>
	<ul style="list-style-type: none"> - Trẻ biết chạy, nhảy, leo, trèo, đu, lộn. - Trẻ cao thêm 6 inches - trẻ nặng thêm khoảng 10 lb - Tự mặc quần áo, xỏ giày, thắt giày, đánh răng, cài nút áo. - Chuẩn bị đọc chữ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tưởng quan với người khác ngoài gia đình. - Nên có nhiều hoạt động với người khác, trẻ khác. - Dạy trẻ biết <u>cho, tặng, nhận, lãnh,</u> - Trẻ gần với mẹ, sợ xa mẹ, hình ảnh mẹ gần kề. 	<ul style="list-style-type: none"> - DẠY CHO BIẾT CÓ Thiên Chúa. - Chúa là đấng Tạo hóa và là Cha yêu thương. - Lớn lên TC và Chúa Giêsu. - Chúa biết và thấy mọi sự - Thích nghe chuyện Thánh kinh. - Thích đi học giáo lý 	<ul style="list-style-type: none"> - Trẻ tò mò, thắc mắc em từ đâu mà có. - Hỏi về trẻ nít sinh ra thế nào. Khác nhau giữa đực và cái. - Gia đình là căn bản để trả lời và cắt nghĩa các thắc mắc này.
<u>6</u> TUỔI (Lớp 1)	<ul style="list-style-type: none"> - Tiếp tục phát triển thân xác: có thể nhào lộn xoay vòng. - Rung răng sữa ở cửa miệng - Ưu hoạt động, không ngồi yên được lâu, - Không chú ý được lâu. - Tập đọc và ý niệm các số đếm 	<ul style="list-style-type: none"> - Thích nghi với xã hội - Thích ứng với đội, nhóm. - Tập tự chủ và điều khiển tinh cảm và hạnh kiểm như người lớn. - Nhìn vào người lớn để bắt chước và xin sự đồng ý. 	<ul style="list-style-type: none"> - Phát triển ý thức về giá trị - Thiên Chúa quan trọng - Chúa thấy và sẽ thưởng phạt. - Chúa nhận lời cầu nguyện và thưởng theo nghĩa đen. - Thích nghe chuyện thánh kinh và đóng kịch Thánh kinh. - Tư tưởng rất cụ thể. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gia đình vẫn quan trọng - Muốn có thêm phần tử mới trong gia đình. - Sao khác nhau về phái tính - Thắc mắc về sinh sản.
<u>7</u> TUỔI (Lớp 2)	<ul style="list-style-type: none"> - Có nhiều nghị lực và ôn ào. - Phát triển thân xác; thăng bằng ở chân tay. - Đi vững, viết về bằng tay. - Mức lớn chậm lại. - Không cầm trí lâu được. - Ưu hoạt động và làm ôn ào. 	<ul style="list-style-type: none"> - Giúp tự tin vào mình: các em có thể làm được nhiều sự. - Làm việc để được người lớn chấp nhận và ưng chuẩn. - Thích những trở chơi nhóm và thi đua. - Rất sợ thua, chỉ muốn thắng 	<ul style="list-style-type: none"> - Lòng mộ đạo: nghĩ về Chúa và về thiên đàng. - Bắt đầu trừu tượng - Nhân vật anh hùng thánh kinh trở nên sống động. - Thích chuyện thánh kinh. - Trách nhiệm việc mình làm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tự kỷ trung tâm: mình là nhất, là chính yếu. - Ý thức về phái tính: sự khác biệt nam và nữ. - Hay nghịch ngợm sex org. - Băn bạc và chia sẻ với bạn bè
<u>8</u> TUỔI (Lớp 3)	<ul style="list-style-type: none"> - Phát triển và quân bình cơ thể; trượt tuyết, đạp võ... - Mức lớn chậm lại. - Gia tăng chủ ý và tập trung tư tưởng lâu hơn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Con trai học can đảm. - Học hỏi, và xử sự như người lớn tuổi - Thích đoàn đội một giới - Muốn là người lớn, tập hách dịch, sai khiến 	<ul style="list-style-type: none"> - Thế giới mở rộng, nên giới thiệu việc tông đồ - Hỏi nhiều về đạo và đức tin. - Tự đọc Kinh thánh. - Chấp nhận yêu thương tha thứ qua kinh nghiệm hằng ngày. 	<ul style="list-style-type: none"> - Đầy đức hạnh, đoan trang trong sạch. - Hỏi về phái tính. Cơ quan sinh dục phát triển - Hay nói bậy và nghĩ bậy.

CHÍN TUỔI

(Lớp 4)

THỂ XÁC (Physical)

- Con trai lớn chậm lại, con gái lớn mau hơn.
- Phát triển quân binh tốt nhất
- Tre nữ nở nang bộ ngực.

XÃ-HỘI (Social)

- Sinh hoạt đội, nhóm quan trọng. Thích sinh hoạt một giới phái.
- Huấn luyện hạnh kiểm và tính tình.
- Rất phân khối và đam mê.
- Muốn giống bạn và được nhận.

THIỆNG-LIÊNG (Spiritual)

- Thêm kiến thức thánh kinh.
- Trọng những anh hùng và những đức tính họ trong thánh kinh.
- Yêu mến Giáo-hội phổ quát.
- Thích việc phục vụ, nghĩa hiệp

PHÁI-TÍNH (Sexual)

- Sẵn sàng bước vào tuổi thanh xuân lúc 13.
- Lồng rạo rức, thích bài chuyện phái tính.

MƯỜI TUỔI

(Lớp 5)

- Con gái vượt con trai về chiều cao.
- Rất cần những trò chơi tập thể để giáo dục.

- Con trai và gái không thích chơi chung (lớp 5 và 6)
- Chung cảm thấy vụng về, tức cười, nên tránh khác phái.
- Thích chơi riêng tư ít bạn thân,

- Phát triển tinh thần trách nhiệm, thích bản vẽ đức tin. nguyệt.
- Thích áp dụng chuyện thánh kinh vào đời sống.
- Sùng đạo, sống đạo vui và có ý nghĩa.

- Phân đồng trẻ nữ có ki
- Muốn biết về sinh dục loài người và loài vật
- Ốc tò mò, tìm hiểu về tính dục. Nói tục, tán t

MƯỜI MỘT TUỔI

(Lớp 6)

- Tinh thần cạnh tranh.
- Ưa làm việc nghĩa hiệp và lý tưởng.
- Trò chơi thể thao cần.
- Con gái lớn mau, phát triển 90 % thân thể.
- Con trai lớn chậm hơn.

- Thích tham gia các hội đoàn như TNTT, Hùng-Tám, Hướng Đạo
- Tách dần khỏi gia đình trong câu chuyện và cách cư xử
- Bạn bè cùng phái. Bắt đầu tình cảm và phức tạp.

- Bắt đầu nghi đến tương lai và nghề nghiệp sau này.
- Muốn thực hành đức tin và lối sống đạo theo ý riêng.

- Trẻ gái hiểu sâu xa hơn về tính dục, tuy là thể chất mờ mịt.
- Con trai đã xao động và có thể thủ dâm.

TUỔI 12,13,14

(lớp 7,8,9)

- Gái trưởng thành mau hơn trai nhất là về cơ thể, cá ngực.
- Con trai trưởng thành khoảng lớp 9, cơ thể, râu tóc.
- Con gái đọc chuyện tình và mơ mộng. Con trai thích thể thao và các trò chơi mạnh.
- Vụng về tay chân.

- Trai thích đội, nhóm và ca hoạt động thể thao.
- Tách rời với gia đình từ từ
- Thích và mến chuộng khác phái, nhất là lớp 8 và 9.

- Thích nghệ thuật, trừu tượng
- Tri khôn mở rộng, thắc mắc về tôn giáo và đức tin.
- Nên bản vẽ luân lý, đạo đức.
- Nên nhận nại, lắng nghe
- Giới thiệu Chúa Kitô cho các em, vị anh hùng lãnh đạo.

- Giáo dục tính dục cần thẳng thắn, khôn ngoan, thấu triệt, kéo thạc mà
- Chú ý các mối tương qu trong khi cư xử.
- Con trai xuất tinh, con gái có kinh nguyệt. Thắc mắc về sự xử dụng.

TUỔI 15,16,17,18

(lớp 10,11,12)

- Trưởng thành về thể xác.
- Con trai rất khỏe mạnh về thể xác và các môn thể thao, con gái thủy mi duyên dáng, đầy nữ tính.
- Nhận mạnh cách dinh dưỡng điều độ khi ăn uống.

- Sinh hoạt bên ngoài gia đình.
- Phân đồng rất quân binh, lo xây dựng cho tương lai

- Tự tưởng hiểu biết mở rộng
- Có lập trường trong đời sống thiêng liêng.
- Cần hướng dẫn khôn ngoan, giải đáp thắc mắc. Nghi xa trừu tượng. Nhận mạnh ơn kêu gọi làm tông đồ.

- Cần hướng dẫn của người lớn về phái tính.
- Gương sáng của cộng đồng
- Tuổi dậy cảm đồ về tình cảm và đam mê.

Viết tại Hapeville, ngày 30-7-1987
Lm. Francis Phạm Văn Phưởng